

Centar za nauku „CEZANA“

Klinički Centar Crne Gore

Telefon/Fax: +382412572

Adresa: Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

E mail: vesna.burzanovic@kccg.me

NARATIVNI POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O EDUKACIJAMA ODOBRENIM OD STRANE MINISTARSTVA ZDRAVLJA CRNE GORE ZA 2026. GODINU

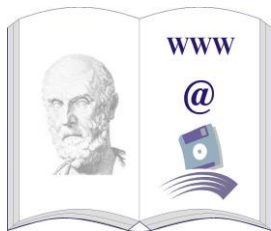
***Na osnovu dopisa Ministarstva zdravlja Crna Gore br. 08-500/25-6253/2 kojim se odobrava Plan kontinuirane medicinske edukacije za 2026. za JZU Klinički centar Crne Gore, Ministarstvo zdravlja daje saglasnost za realizaciju edukacija Centra za rani razvoj , uz finansiranje iz sredstava Strategije za rani razvoj djeteta 2023-2027.**

	Naziv edukacije	Mjesto edukacije	Datum održavanja	Učesnik edukacije
1.	Samopovređivanje adolescenata – praktične smjernice za procjenu i terapijski rad	On-line	19.2.2026.- 20.2.2026.	dr Iva Ivanović , specijalista dječije i adolescentne psihijatrije, Zorana Joksimović , socijalna radnica, Andrijana Tičević , diplomirana psihološkinja, Melisa Hot , diplomirana psihološkinja, Irena Boričić Abazović , diplomirana psihološkinja, dr Jelena Kovačević , specijalista dječije i adolescentne psihijatrije, Zana Lubarda , diplomirana psihološkinja dr Ivan Krgović , specijalista dječije i adolescentne psihijatrije

Vlada Crne Gore je 27. oktobra 2023. godine usvojila Strategiju ranog razvoja djeteta za period 2023–2027. godine sa Akcionim planom za 2023–2024. godinu.

Na sjednici održanoj 10. jula 2025. godine razmotren je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije ranog razvoja djeteta za period 2023–2024. godine, sa predlogom Akcionog plana za 2025–2026. godinu. Zaključkom br. 11-011/25-2407/3 od 17.07.2025. godine usvojen je Izvještaj i donijet Akcioni plan za 2025–2026. godinu.

Strategija predstavlja ključni dokument za unapređenje zdravlja, razvoja i blagostanja djece u najranijem uzrastu, sa ciljem pružanja sveobuhvatne podrške roditeljima, starateljima i profesionalcima koji rade sa djecom.

Centar za nauku „CEZANA“

Klinički Centar Crne Gore

Telefon/Fax: +382412572

Adresa: Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

E mail: vesna.burzanovic@kccg.me

JZU Klinički centar Crne Gore podnio je Ministarstvu zdravlja Crne Gore zahtjev br. 03/01-22044 od 31.07.2025. godine za odobravanje sredstava za realizaciju aktivnosti predviđenih Strategijom i Akcionim planom. Ministarstvo zdravlja Crne Gore odobrilo je sredstva u iznosu od 260.000,00 eura za realizaciju devet aktivnosti koje su direktno povezane sa ciljevima Strategije i definisane Akcionim planom za 2025–2026. godinu.

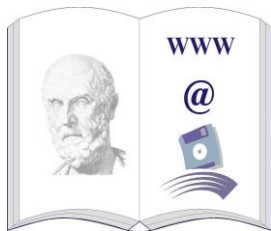
U okviru Akcionog plana, između ostalog, planirane su aktivnosti 3.1.2 – edukacija zdravstvenih radnika, vaspitača u vrtićima, socijalnih radnika i studenata zasnovana na naučnim dokazima i međunarodno priznatim modelima rane intervencije, 3.1.3 – specijalizovane edukacije za defektologe, logopede i psihologe, kao i aktivnost 2.6.5 – obuka kadra za pružanje psihološke i edukativne podrške roditeljima, odnosno starateljima djece sa kašnjenjem i teškoćama u razvoju. Nosioc navedenih aktivnosti je Centar za rani razvoj JZU Klinički centar Crne Gore. Članica Nacionalnog koordinacionog tijela za sprovođenje Strategije ranog razvoja djeteta je dr Iva Ivanović, specijalista dječije i adolescentne psihijatrije i direktorica Centra za rani razvoj.

Na osnovu Saglasnosti Ministarstva zdravlja Crne Gore br. 08-500125-6253/2 iz 2026. godine data je saglasnost da se, u okviru plana i programa kontinuirane medicinske edukacije KCCG za 2026. godinu, uz finansiranje iz sredstava Strategije ranog razvoja djeteta 2023–2027, realizuju sledeće edukacije: Primjena savremenih dijagnostičkih i terapijskih procedura u oblasti neurorazvojnih poremećaja; Primjena savremenih dijagnostičkih i terapijskih procedura za djecu i adolescente – rana intervencija; Psihoterapijski rad – REiCBT kod djece i adolescenata (primarni nivo); Samopovređivanje adolescenata – praktične smjernice za procjenu i terapijski rad; Trening socijalnih vještina kod djece i mladih.

Dana 11.02.2026. godine Centar za nauku obratio se Ministarstvu zdravlja Crne Gore molbom da se dio sredstava opredijeljenih za studijski boravak „Primjena savremenih dijagnostičkih i terapijskih procedura za djecu i adolescente – rana intervencija“ preusmjeri na realizaciju online stručnog usavršavanja „Samopovređivanje adolescenata – praktične smjernice za procjenu i terapijski rad“, imajući u vidu da dio sredstava predviđenih za studijski boravak neće biti utrošen. Ministarstvo zdravlja Crne Gore je dana 13.02.2026. godine, elektronskim putem, dalo saglasnost za navedeno preusmjerenje sredstava.

Zahtjevima br. 03/01-3213, 03/01-3214, 03/01-3215, 03/01-3216, 03/01-3217, 03/01-3218, 03/01-3219 i 03/01-3220 od 04.02.2026. godine, dr Iva Ivanović, specijalista dječije i adolescentne psihijatrije, direktorica Centra za rani razvoj, Zorana Joksimović, socijalna radnica, Andrijana Tičević, diplomirana psihološkinja, Melisa Hot, diplomirana psihološkinja, Irena Boričić Abazović, diplomirana psihološkinja, dr Jelena Kovačević, specijalista dječije i adolescentne psihijatrije, Žana Lubarda, diplomirana psihološkinja i dr Ivan Krgović, specijalista dječije i adolescentne psihijatrije, zaposleni u Centru za rani razvoj, obratili su se sa zahtjevom za odobravanje pohađanja online edukacije „Samopovređivanje adolescenata – praktične smjernice za procjenu i terapijski rad“, koja će se realizovati 19.02.2026. i 20.02.2026. godine, u terminu od 16:00 do 20:00 časova, kao i za odobravanje finansijskih sredstava po tom osnovu u iznosu od po 105,00 eura, uz odobreni popust od 10%.

U prvobitnom obavještenju organizatora navedeno je da cijena edukacije iznosi 12.000,00 RSD po učesniku. Međutim, dana 18.02.2026. godine, organizator je elektronskim putem dostavio predračun br. 0013/26 sa instrukcijama za plaćanje, uz napomenu da je cijena umanjena za 10% odobrenog popusta, te da ukupna

Centar za nauku „CEZANA“

Klinički Centar Crne Gore

Telefon/Fax: +382412572

Adresa: Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

E mail: vesna.burzanovic@kccg.me

cijena za osam učesnika, sa uračunatim popustom, iznosi 735,91 eura.

Edukacija je od izuzetnog značaja za unapređenje stručnih kompetencija zaposlenih u Centru za rani razvoj, jer pruža praktične smjernice i vještine za procjenu i tretman samopovređujućeg ponašanja kod djece i adolescenata, što predstavlja jedan od značajnih izazova u oblasti mentalnog zdravlja. Realizacijom navedene edukacije dodatno će se unaprijediti kapaciteti stručnog kadra za pravovremeno i adekvatno postupanje u radu sa ovom posebno osjetljivom populacijom.

Cijeneći sve navedeno, odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja br .03/01-3213/1, 3214/1, 3215/1, 3216/1, 3217/1, 3218/1,3219/1, 3220/1, 18.2.2026.g.

2.	Studijski boravak: edukacija primjena savremenih dijagnostičkih i terapijskih procedura, multidisciplinarni rad, reorganizacija	Georgetown University-The Thrive Center for Children, Families and Communities, Vašington, SAD	27.4.- 08.05.2026.g	dr Iva Ivanović , specijalista dječije i adolescentne psihijatrije
----	---	--	------------------------	---

Vlada Crne Gore je 27. oktobra 2023. godine usvojila Strategiju ranog razvoja djeteta za period 2023–2027. godine sa Akcionim planom za 2023–2024. godinu.

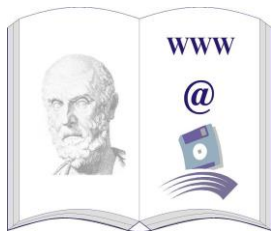
Na sjednici održanoj 10. jula 2025. godine razmotren je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije ranog razvoja djeteta za period 2023–2024. godine, sa predlogom Akcionog plana za 2025–2026. godinu. Zaključkom br. 11-011/25-2407/3 od 17.07.2025. godine usvojen je Izvještaj i donijet Akcioni plan za 2025–2026. godinu.

Strategija predstavlja ključni dokument za unapređenje zdravlja, razvoja i blagostanja djece u najranijem uzrastu, sa ciljem pružanja sveobuhvatne podrške roditeljima, starateljima i profesionalcima koji rade sa djecom.

JZU Klinički centar Crne Gore podnio je Ministarstvu zdravlja Crne Gore zahtjev br. 03/01-22044 od 31.07.2025. godine za odobravanje sredstava za realizaciju aktivnosti predviđenih Strategijom i Akcionim planom. Ministarstvo zdravlja Crne Gore odobrilo je sredstva u iznosu od 260.000,00 eura za realizaciju devet aktivnosti koje su direktno povezane sa ciljevima Strategije i definisane Akcionim planom za 2025–2026. godinu.

U okviru Akcionog plana, između ostalog, planirane su aktivnosti 3.1.2 – edukacija zdravstvenih radnika, vaspitača u vrtićima, socijalnih radnika i studenata zasnovana na naučnim dokazima i međunarodno priznatim modelima rane intervencije, 3.1.3 – specijalizovane edukacije za defektologe, logopede i psihologe, kao i aktivnost 2.6.5 – obuka kadra za pružanje psihološke i edukativne podrške roditeljima, odnosno starateljima djece sa kašnjenjem i teškoćama u razvoju. Nosilac navedenih aktivnosti je Centar za rani razvoj JZU Klinički centar Crne Gore. Članica Nacionalnog koordinacionog tijela za sprovođenje Strategije ranog razvoja djeteta je dr Iva Ivanović, specijalista dječije i adolescentne psihijatrije i direktorica Centra za rani razvoj.

Na osnovu Saglasnosti Ministarstva zdravlja Crne Gore br. 08-500125-6253/2 iz 2026. godine data je

Centar za nauku „CEZANA“

Klinički Centar Crne Gore

Telefon/Fax: +382412572

Adresa: Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

E mail: vesna.burzanovic@kccg.me

saglasnost da se, u okviru plana i programa kontinuirane medicinske edukacije KCCG za 2026. godinu, uz finansiranje iz sredstava Strategije ranog razvoja djeteta 2023–2027, realizuju sledeće edukacije: Primjena savremenih dijagnostičkih i terapijskih procedura u oblasti neurorazvojnih poremećaja; Primjena savremenih dijagnostičkih i terapijskih procedura za djecu i adolescente – rana intervencija; Psihoterapijski rad – REiCBT kod djece i adolescenata (primarni nivo); Samopovređivanje adolescenata – praktične smjernice za procjenu i terapijski rad; Trening socijalnih vještina kod djece i mladih.

Dana 31.03.2026. godine, Centar za nauku obratio se Ministarstvu zdravlja Crne Gore sa zahtjevom za izmjenu prvobitno planiranog studijskog boravka dr Ive Ivanović, specijalista dječije i adolescentne psihijatrije, u Rimu. Naime, ukazala se značajna prilika za realizaciju studijskog boravka na Georgetown University i u Thrive Centre – Centru za rani razvoj i ranu intervenciju u Vašingtonu, Sjedinjene Američke Države.

Predložena izmjena zasniva se na činjenici da se radi o jednom od najpriznatijih centara u oblasti rane intervencije, u okviru sistema koji prednjači u primjeni savremenih dijagnostičkih procedura i pristupa u radu sa djecom ranog uzrasta.

Takođe, utvrđeno je da bi predmetni boravak bio realizovan bez troškova kotizacije i smještaja, te bi finansijska sredstva bila usmjerena isključivo na troškove puta i dnevnica za planirani boravak u trajanju od 14 dana. Ukoliko se ukaže potreba, predviđa se mogućnost preusmjeravanja dijela sredstava planiranih za studijsku posjetu Psihijatrijskoj klinici u Zagrebu za pokriće navedenih troškova, imajući u vidu da će se planirana posjeta Zagrebu realizovati bez troškova kotizacije, te da će ukupni troškovi te posjete biti značajno manji od prvobitno planiranih.

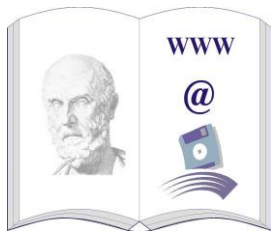
Cilj predložene izmjene je da se, u okviru već odobrenih sredstava, njihovim eventualnim preusmjeravanjem omogućiti realizacija većeg broja edukacija koje će doprinijeti unapređenju rada i zdravstvene zaštite. Ministarstvo zdravlja Crne Gore je elektronskim putem dalo saglasnost dana 01.04.2026. godine na predloženu izmjenu, pa je odlučeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

IZVJEŠTAJ O STRUČNOJ POSJETI THRIVE CENTER FOR CHILDREN, FAMILIES AND COMMUNITIES^{SEP} GEORGETOWN UNIVERSITY, WASHINGTON D.C., SAD:

U periodu od 27. aprila do 8. maja 2026. godine realizovala sam stručnu studijsku posjetu Thrive Center for Children, Families, and Communities pri Georgetown University, jednoj od vodećih svjetskih akademskih i razvojnih institucija u oblasti ranog razvoja, mentalnog zdravlja djece i adolescenata, rane intervencije i podrške porodicama.

Posjeta je organizovana sa ciljem upoznavanja sa savremenim interdisciplinarnim modelima rada u oblasti:

- ranog razvoja,
- mentalnog zdravlja djece,
- mentalnog zdravlja odojčadi, male djece i ranog djetinjstva,
- porodično orijentisane rane intervencije,
- razvoja u zajednici zasnovanih servisa,
- edukacije stručnjaka,
- implementacione nauke i razvoja politika usmjerenih na djecu i porodicu.

Centar za nauku „CEZANA“

Klinički Centar Crne Gore

Telefon/Fax: +382412572

Adresa: Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

E mail: vesna.burzanovic@kccg.me

Tokom boravka realizovan je veliki broj stručnih sastanaka, prezentacija i profesionalnih razmjena sa vodećim ekspertima Georgetown University i Thrive centra, sa posebnim fokusom na razvoj sistema podrške djeci i porodicama kroz integraciju zdravstva, obrazovanja, socijalne zaštite i zajednice. Pored toga bila sam u prilici da vidim kako izgleda rana intervenicija u kućnim uslovima i u vrtićima.

O GEORGETOWN UNIVERSITY I THRIVE CENTRU

Georgetown University predstavlja jedan od najuglednijih univerziteta u Sjedinjenim Američkim Državama, sa dugom tradicijom u oblasti medicine, javnog zdravlja, edukacije i društvenih nauka.

U okviru Georgetown University Medical Center djeluje Thrive Center for Children, Families, and Communities, savremeni interdisciplinarni centar usmjeren na unapređenje razvoja, mentalnog zdravlja i dobrobiti djece, adolescenata, porodica i zajednica. Thrive Center ima tradiju postojanja dugih i sadržajnih 50 godina.

Posebna vrijednost Thrive centra ogleda se u povezivanju:

- kliničke prakse,
- edukacije,
- istraživanja,
- razvoja javnih politika,
- u zajednici zasnovanih pristupa,
- inovacija,
- digitalnog zdravlja,
- razvoja radne snage i profesionalne podrške.

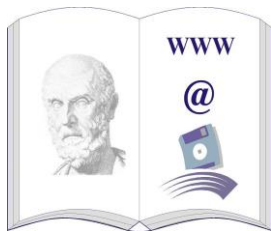
Centar funkcioniše kao razvojni i inovacioni hub koji povezuje univerzitet, zdravstveni sistem, škole, vrtiće, istraživače, porodice, kreatore politika i lokalnu zajednicu.

Tokom boravka bilo je moguće neposredno sagledati savremeni pristup koji razvoj djeteta posmatra kroz odnose, emocionalnu sigurnost, iskustva, porodicu i zajednicu, a ne isključivo kroz dijagnostičke kategorije i medicinski model.

STRUČNJACI I TIM THRIVE CENTRA

Jedan od najznačajnijih utisaka tokom posjete ostavio je interdisciplinarni tim Thrive centra, koji okuplja neke od vodećih međunarodnih stručnjaka iz oblasti:

- rane intervencije,
- dječje psihijatrije,
- infant mental health,
- relacijskog zdravlja,
- edukacije,
- razvojnih politika,
- istraživanja,
- implementacione nauke i community-based servisa.

Centar za nauku „CEZANA“

Klinički Centar Crne Gore

Telefon/Fax: +382412572

Adresa: Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

E mail: vesna.burzanovic@kccg.me

Posebno snažan utisak ostavili su profesionalnost, toplina, otvorenost za saradnju i kultura rada zasnovana na refleksivnosti, odnosima i kontinuiranom učenju.

Posebno bih istakla **prof. dr Toby Long**, koja je bila moj domaćin, jednu od najznačajnijih međunarodnih ekspertkinja u oblasti rane intervencije i razvoja servisa za djecu sa razvojnim teškoćama. Prof. Long je profesor pedijatrije na Georgetown University i direktor profesionalnog razvoja pri Center for Child and Human Development. Njena višedecenijska međunarodna iskustva u razvoju savremenih modela rane intervencije, edukaciji stručnjaka i međunarodnoj saradnji predstavljaju izuzetnu vrijednost i inspiraciju za razvoj sistema podrške djeci i porodicama.

Izuzetno značajan bio je i susret sa **prof. dr Matt Biel**, direktorom Thrive centra, profesorom psihijatrije i pedijatrije i jednim od vodećih stručnjaka za mentalno zdravlje djece i adolescenata u zajednici. Njegov rad posebno je usmjeren na razvoj dostupnih servisa mentalnog zdravlja kroz škole, zajednicu i primarnu zdravstvenu zaštitu. U razgovoru sa njim, nakon što sam mu predočila sliku mentalnog zdravlja djece i adolescenata, dao mi je puno dobrih savjeta kao nacrtu neke 10-godišnje Strategije mentalnog zdravlja djece i mladih i ponudio pomoć Thrive centra u pisanju te Strategije.

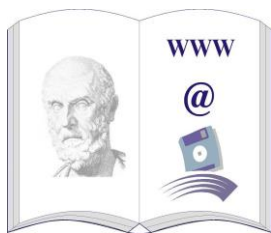
Veliki utisak ostavili su i:

- Prof. dr **David W. Willis**, ekspert za early relational health i razvoj sistema podrške porodicama, koji mi je predstavio novu paradigmu sagledavanja cjelokupnog zdravlja djece i porodica. Nakon razgovora uključio me u National ERH Network — Nacionalna mreža za rano relacijsko zdravlje. Mreža okuplja stručnjake i organizacije koje se bave ranim razvojem i mentalnim zdravljem djece, sa posebnim fokusom na značaj ranih odnosa između djeteta i roditelja. Polaze od ideje da upravo sigurni, podržavajući i emocionalno dostupni odnosi predstavljaju osnovu zdravog razvoja, mentalnog zdravlja i otpornosti djece i porodica.
- Prof. dr **Neal Horen**, međunarodno priznati stručnjak za infant i early childhood mental health i razvoj nacionalnih sistema podrške mentalnom zdravlju male djece,
- Prof. **Amy Hunter**, ekspertkinja za infant mental health i programe podrške socioemocionalnom razvoju male djece,
- Prof. dr **Corey Williams**, dječji psihijatar i ko-direktor Early Childhood Innovation Network,
- Prof. dr **Celene Domitrovich**, ekspertkinja za socioemocionalni razvoj i implementacionu nauku,
- Prof. dr **Deborah Perry**, ekspertkinja za evaluaciju preventivnih i community-based programa,
- Prof. dr **Rachel Hanebutt**, istraživačica digitalnog wellbeing-a adolescenata,
- **Prof dr Jennifer Drake-Croft, Dominique Charlot-Swilley i Maya Coleman**, koje razvijaju programe reflektivne prakse, podrške profesionalcima i relacijskog pristupa radu sa porodicama.

Posebnu vrijednost predstavlja činjenica da Thrive centar okuplja stručnjake različitih profila koji prirodno funkcionišu kao jedinstven interdisciplinarni tim, sa snažnim fokusom na odnose, wellbeing zaposlenih, razvoj zajednice i kontinuirane inovacije.

PROGRAMI I INICIJATIVE THRIVE CENTRA

Tokom posjete predstavljeni su brojni programi i inicijative Thrive centra koji imaju značajan uticaj na razvoj

Centar za nauku „CEZANA“

Klinički Centar Crne Gore

Telefon/Fax: +382412572

Adresa: Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

E mail: vesna.burzanovic@kccg.me

sistema ranog razvoja i mentalnog zdravlja djece u SAD-u i međunarodno.

Early Childhood Innovation Network (ECIN)

Jedan od najznačajnijih programa jeste Early Childhood Innovation Network (ECIN), interdisciplinarna mreža koja povezuje: zdravstveni sistem, škole, vrtiće, socijalne službe, istraživače, porodice, lokalnu zajednicu, kreatore politika.

Cilj mreže jeste unapređenje razvojnih ishoda djece kroz integrisane servise u zajednici i razvoj međusektorske saradnje.

Programi infant i early childhood mental health (mentalno zdravlje odojčadi, male djece i ranog djetinjstva)

Thrive centar razvija više nacionalno prepoznatih programa iz oblasti mentalnog zdravlja male djece, uključujući:

- edukaciju profesionalaca,
- mental health consultation,
- reflektivnu superviziju,
- podršku socioemocionalnom razvoju djece,
- razvoj relacijskog zdravlja,
- prevenciju trauma i toksičnog stresa,
- podršku roditeljstvu i porodicama.

Posebno je istaknuta važnost razumijevanja razvoja kroz odnose i emocionalnu sigurnost.

Georgetown Certificate Programs

Centar razvija više edukativnih programa za profesionalce, među kojima:

- Certificate in Early Intervention,
- Infant and Early Childhood Mental Health Certificate Program,
- Mental Health Consultation programs,
- programi reflektivne prakse i supervizije.

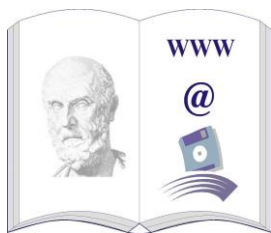
Ovi programi okupljaju stručnjake različitih profila sa ciljem razvoja zajedničkog interdisciplinarnog pristupa radu sa djecom i porodicama.

Head Start National Center on Health, Behavioral Health and Safety

Veliki broj stručnjaka Thrive centra učestvuje u razvoju nacionalnih programa podrške socioemocionalnom razvoju djece i podrške porodicama kroz Head Start sistem, sa posebnim fokusom na:

- socioemocionalni razvoj,
- mentalno zdravlje,
- ponašajne teškoće,
- wellbeing djece i profesionalaca,
- inkluziju djece sa razvojnim teškoćama.

Programi školskog i community mentalnog zdravlja

Centar za nauku „CEZANA“

Klinički Centar Crne Gore

Telefon/Fax: +382412572

Adresa: Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

E mail: vesna.burzanovic@kccg.me

Predstavljeni su i modeli:

- školskog mentalnog zdravlja,
- integracije psihijatrijskih servisa u zajednicu,
- saradnje sa školama i primarnom zdravstvenom zaštitom,
- podrške adolescentima u digitalnom dobu,
- socioemocionalnog učenja i emocionalne pismenosti.

Posebno je analiziran značaj razvoja dostupnih servisa van bolničkog sistema.

Programi wellbeing-a i podrške profesionalcima

Poseban utisak ostavili su programi usmjereni na:

- reflektivnu praksu,
- emocionalnu podršku profesionalcima,
- prevenciju burnout-a,
- razvoj relacijskih kapaciteta zaposlenih,
- wellbeing profesionalaca koji rade sa djecom i porodicama.

U Thrive centru wellbeing zaposlenih smatra se važnim dijelom kvaliteta sistema podrške djeci i porodicama.

BENEFITI POSJETE ZA CENTAR ZA RANI RAZVOJ, KCCG I CRNU GORU

Ova stručna posjeta predstavlja značajan korak u daljem razvoju Centra za rani razvoj KCCG i nacionalnog sistema podrške ranom razvoju i mentalnom zdravlju djece u Crnoj Gori.

Poseban značaj ogleda se u:

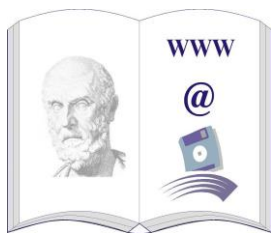
- uspostavljanju međunarodne saradnje,
- povezivanju sa vodećim ekspertima i institucijama,
- mogućnostima budućih edukacija i mentorstva,
- razvoju savremenih interdisciplinarnih modela rada,
- unapređenju podrške porodicama,
- jačanju mentalnog zdravlja male djece,
- povezivanju istraživanja, edukacije i kliničke prakse,
- razvoju inovacionih i community-based servisa.

Posjeta dodatno potvrđuje značaj razvoja Centra za rani razvoj kao nacionalnog mjesta koordinacije aktivnosti u oblasti ranog razvoja, mentalnog zdravlja djece i podrške porodicama.

MOGUĆNOSTI ZA DALJI RAZVOJ U CRNOJ GORI

Na osnovu iskustava Thrive centra, u okviru KCCG i nacionalnog sistema moguće je dalje razvijati:

- interdisciplinarne razvojne timove,
- sertifikovane programe edukacije za stručnjake
- programe reflektivne podrške zaposlenima,
- edukativne centre za roditelje,

Centar za nauku „CEZANA“

Klinički Centar Crne Gore

Telefon/Fax: +382412572

Adresa: Ljubljanska bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

E mail: vesna.burzanovic@kccg.me

- grupne programe podrške porodicama,
- razvoj infant mental health servisa,
- digitalne platforme za podršku porodicama i profesionalcima,
- razvoj istraživačkih aktivnosti,
- sistemsku evaluaciju programa,
- modele školskog i community mentalnog zdravlja,
- razvoj inovacionog centra za rani razvoj i mentalno zdravlje djece,
- međusektorske mreže podrške porodicama.

ZAKLJUČAK

Stručna posjeta Thrive centru pri Georgetown University predstavljala je izuzetno vrijedno profesionalno iskustvo i važnu priliku za upoznavanje savremenih međunarodnih modela rada u oblasti ranog razvoja, mentalnog zdravlja djece i podrške porodicama.

Posebno inspirativni bili su interdisciplinarnost, otvorenost za inovacije, povezanost nauke i prakse, kao i snažan fokus na odnose, refleksivnost, wellbeing i razvoj zajednice.

Ovakvi modeli potvrđuju da razvoj sistema podrške djeci i porodicama ne zavisi samo od povećanja broja usluga, već i od razvoja novih načina razumijevanja djeteta, porodice i zajednice.

Posjeta predstavlja važan podsticaj za dalje unapređenje sistema ranog razvoja i mentalnog zdravlja djece u Crnoj Gori i otvara prostor za buduću saradnju, edukacije, istraživanja i zajedničke razvojne projekte između Georgetown University i institucija u Crnoj Gori.

--	--	--	--	--